

Flik 6.3

Antagen av kommunfullmäktige 2017-10-30 § 112

Organisering av och ansvar för integrationsarbetet i Vingåkers kommun

1 Bakgrund

Integrationsarbetet har de senaste åren såväl nationellt som lokalt varit i fokus. Den nu gällande planen beslutades av kommunfullmäktige 2012 efter att etableringsreformen genomförts. Sedan dess har mycket hänt, inte minst det mycket stora antalet asylsökande 2015. Vingåkers kommun har under denna tid också vänt sin befolkningstrend från minskade till stadig tillväxt. Kommunen startade 2016 ett treårigt integrationsprojekt finansierat med det tillfälliga statsbidraget. Syftet med projektet var att utveckla integrationsarbetet och föreslå hur det långsiktigt ska bedrivas i kommunen. Det nu liggande förslaget till plan bygger på det som utvecklats under projektet och de tankar som där utmejslats. Efter att projektledaren slutat fick socialförvaltningen i uppdrag av kommunchefen att sammanställa det nu liggande förslaget.

1.1 Nuvarande organisering

Barn- och utbildningsförvaltningen är ansvarig för asylsökande och nyanlända barns förskola och skolgång. Socialnämnden är för övrigt ansvarig för integrationsarbetet. Delar av detta har genom avtal köpts från Viadidakt. Stöd till asylsökande ges framför allt av föreningslivet bland annat genom ”Mötesplatsen” som upprepade gånger fått projektmedel från länsstyrelsen. Projektledaren för integrationsprojektet har varit anställd av kommunstyrelsen.

1.2 Ekonomi

Kommunens inställning har varit att flyktingmottagande är ett i grunden statligt uppdrag och ska ske inom de ekonomiska ramar som statsbidragen tillåter. Ekonomin har under de senaste åren förändrats upprepade gånger genom beslut av staten. Inte minst gäller det för mottagandet av ensamkommande. Nedan följer en starkt förenklad redovisning av finansiering.

1.2.1 Asylsökande

Förutom förskola och skolgång för barn har kommunen egentligen inget ansvar för asylsökande. För asylsökande barn erhåller barn- och utbildningsnämnden ersättning från Migrationsverket.

Vingåkers kommun

För förebyggande insatser enligt socialtjänstlagen för asylsökande barn har det fram till 2017 funnits ett schablonbidrag som socialnämnden erhållit. Asylsökande som är ensamkommande är fullt ut kommunens ansvar och där utgår speciella ersättningar.

1.2.2 Nyanlända

För nyanlända med upphållstillstånd som antingen blir anvisade till kommunen eller som själva bosätter sig i kommunen utgår schablonersättning till kommunen, i Vingåker hanteras denna av socialnämnden. Ersättningen ska täcka kostnader för:

- Sfi
- Försörjningsstöd under 3,5 år
- Handläggning, information och stöd
- Extra behov i skolan.

I Vingåker har Barn- och utbildningsnämnden för varje barn fått en del av schablonbidraget som motsvarar halva det årsbelopp som barn- och utbildningsnämnden får för asylsökande barn i samma ålder. För 2017 innebär det att Barn- och utbildningsnämnden erhåller följande belopp för asylsökande från Migrationsverket och halva detta belopp som engångsbelopp för barn som får uppehållstillstånd i kommunen.

- 62 000 kronor per år för ett barn i förskola enligt 8 kap. 4 § skollagen (2010:800),
- 50 700 kronor per år för en elev i förskoleklass,
- 99 500 kronor per år för en elev i grundskola, grundsärskola, specialskola eller sameskola, och
- 113 100 kronor per år för en elev i gymnasieskola eller gymnasiesärskola.

När barnet är skrivet i kommunen ingår det i det generella statsbidragssystemet och genererar då intäkter som alla andra invånare.

Vingåkers kommun

1.3 Beskrivning av intressenters ansvar i integrationsarbetet

Frivilliga åtaganden som utförs idag är kursiverade inom parantes

	Asyltiden	Etableringstiden	Efter Etablering
Migrationsverket	Boende Uppehälle Information Asylutredning	Anvisning av bosättningskommun	Inget ansvar
Arbetsförmedling	Inget ansvar	Etableringsplan	Arbetsmarknadsinsatser yrkesutbildningar
Försäkringskassa	Inget ansvar	Utbetalning av etableringsersättning Barnbidrag Bostadsbidrag Föräldrapenning Äldreförsörjningsstöd	Barnbidrag Bostadsbidrag Föräldrapenning Äldreförsörjningsstöd
Länsstyrelsen	Samordning	Samordning, Fördelningstal	Inget ansvar
Socialnämnd	Ev. vårdinsatser Boende för ensamkommande	Glappersättning Vårdinsatser Kompletterande försörjningsstöd Boende ensamkommande	Försörjningsstöd Vårdinsatser Boende ensamkommande
Barn- o Utbildningsnämnd	Allmän förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola	Förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola	Förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola

Vingåkers kommun

	Asyltiden	Etableringstiden	Efter Etablering
Vuxenutbildning och kommunal arbetsmarknads-enhet f.n. Viadidakt	Inget ansvar	SFI, samhällsorientering, (praktik),(projekt,) (arbetsmarknadsinsatser t.ex motivationskurser, åtgärdsanställningar mm), (Yrkeskompetensbedömning,) Kommunal vuxenutbildning, Högre utbildning så som yrkeshögskola el högskola Yrkesutbildningar	(Praktik,) vuxenutbildning, (projekt) (arbetsmarknadsinsatser t.ex motivationskurser, åtgärdsanställningar mm), (Yrkeskompetensbedömning), Kommunal vuxenutbildning Högre utbildning så som yrkeshögskola el högskola Yrkesutbildningar
Personalkontor	Inget ansvar	(Åtgärdsanställningar)	(Åtgärdsanställningar)
Flyktingmottagning (för närvarande socialnämnden)	(Kartläggning av erfarenhet/ utbildning)	Skaffa bostad åt anvisade (Boskola) Hjälpa med myndighetskontakt Information, blanketter, bostättningslån	(Information)
Näringslivsenhet	(Praktikplatser/ Matchning) (Kartlägga arbetskraftsbehov)	(Starta eget utbildningar) (Praktikplatser/ Matchning) (Kartlägga arbetskraftsbehov)	(Starta eget utbildningar) (Praktikplatser/ matchning) (Kartlägga arbetskraftsbehov)
Mötesplatsen	(Kontakt, språkträning, information om samhället)	(Kontakt, språkträning, information om samhället)	
Studieförbund	(Svenska cirklar)	(Studiecirklar)	(Studiecirklar)
Samhällsbyggnad	Inget ansvar	Bostadsförsörjning	Bostadsförsörjning

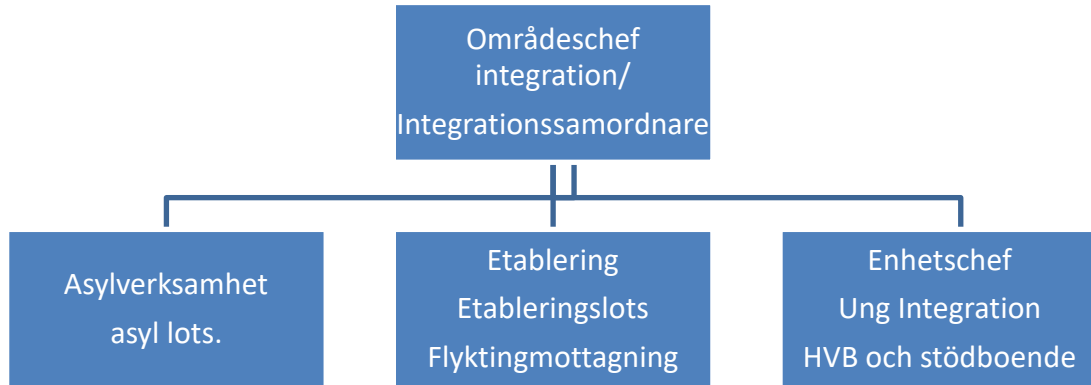
Vårdcentral	Hälsosamtal, närvård	Närvård	Närvård
-------------	-------------------------	---------	---------

2 Erfarenheter från integrationsprojektet

- Det har varit mycket stort intresse och engagemang i de nätverksaktiviteter som anordnats.
- Studieförbunden har involverats på ett betydligt utökat sätt. Inte minst har de nivåindelade studiecirkelarna i svenska haft positiv inverkan på hur fort sfi-studerna avklaras.
- Den ursprungliga tanken med ”integrationsenheten” som en gemensam yta där de olika förvaltningarnas integrationsinsatser lokaliseras fungerade aldrig i praktiken
- Barn- och utbildningsnämnden hanterar sitt uppdrag fristående och behovet av samverkan med övriga delar är begränsat. Med fungerande information till familjerna finns ingen anledning att organisera barns utbildning på annat sätt.
- Mycket av det som skulle finansieras av projektet har fått annan tillfällig extern finansiering varför ekonomin i projektet är mycket god.
- Näringslivssamordnarens roll har blivit tydlig i integrationsarbetet och det är viktigt att framgent slå vakt om denna funktion och kontakterna med lokala företagare.

3 Förslag på ny organisation

Barn och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, grundskola, särskola, och gymnasieskola samt fritidshem för såväl asylsökande som nyanlända. En integrationsenhet bildas under socialnämnden.

3.1 Ansvarsområden

Integrations-samordnare	Asyllots	Etableringslots	Enhetschef UI
Ekonomiansvar för IE	Samvekan och stöd till Mötesplatsen	Bostäder åt anvisade och UI	Ekonomiansvar UI
Personalansvar	Kartläggning av utbildning och yrkeserfarenhet	Mottagande och hjälp med blanketter etc.	Personalansvar UI
LÖK	Föräldra-utbildningar	Samhälls-information	Föreståndaransvar UI
Samverkan med länsstyrelse	Samhälls-information	Boskola	Återsökning ersättningar UI
Integrationsnätverket	Samverkan bibliotek	Lilla LÖK	
Studieförbund	Språkcafé, språkvän etc.	Uppföljning och statistik	
Samverkan med övriga kommunala instanser som näringsliv, skola, viadidakt	Erbjuda aktivering	Hemutrustnings-lån	
Återsökningar av medel		Samverkan sfi	
Projektansökningar		Samverkan försörjningsstöd och af	

Vingåkers kommun

Information till övriga kommuninvånare			
--	--	--	--

Ung Integration är en verksamhet som sannolikt kommer att minska i omfattning för att helt upphöra inom cirka 3 år.

3.2 Uppdrag

Uppdraget för integrationsenheten, och övriga verksamheters integrationsarbete, bör vara att aktivt och kostnadseffektivt arbeta för en så snabb integration som möjligt av nyanlända i Vingåkers kommun. Detta skall ske inom ramen för de ersättningar som kommunen erhåller från Migrationsverket för ändamålet.

3.2.1 Policy

Som grund för arbetet föreslås följande policy:

Vingåker är alla välkomna. Vi ser nyanlända som en resurs i kommunens utveckling som invånare och arbetskraft. Ett aktivt och kvalitativt mottagande förstärker invandringens positiva effekter och motverkar de negativa. Genom tidiga insatser redan för de asylsökande arbetar vi proaktivt och förkortar etableringsprocessen.

3.2.2 Mål

De övergripande målen för integration är allas delaktighet på lika villkor i samhällslivet. Den teoretiska och ideologiska bakgrunden är omfattande. En uppfattning som flertalet skriver under på är att enlyckad integration innebär bland annat:

- Etablering i form av självförsörjning
- Aktivt deltagande i samhällslivet, föreningar, valdeltagande
- Frånvaro av segregation

3.3 Finansiering

Behovet av insatser varierar starkt över tid. Vid ett större antal mottagna stiger intäkterna initialt medan de ökade kostnaderna kommer efter 2-3 år. Det är därför nödvändigt att fortsätta att hantera ekonomin med hjälp av balanskonto över årsskiften.

Det ekonomiska utfallet beror bland annat på:

- Antalet mottagna
- Familjernas sammansättning

Vingåkers kommun

- De mottagnas utbildning och yrkeserfarenhet
- Arbetsmarknadens utveckling
- Tillgång till bostäder och hyresnivåer
- Förändringar i de statliga ersättningarna

Den tänkta budgeten är därför gjord utifrån ett tänkt genomsnitt mellan olika år och bygger på följande:

- Ung Integration och dess ekonomi är helt separerad
- Ett genomsnittligt mottagande på 50 personer per år varav 30 är vuxna och 20 är barn.
- Barnen är jämnt spridda i ålder.
- Behovet av försörjningsstöd bygger på faktiskt utfall 2017.
- Även asylverksamheten finansieras via schablonmedlen

Den sista punkten är en viktig förändring mot tidigare plan. Kommunen har inget ansvar för asylsökande men det synsätt som arbetats fram på senare år är att genom att sats på aktivering, information och svenskutbildning under asyltiden så förkortas tiden fram till självförsörjning och det är därför lönsamt för kommunen att göra detta.

Förvaltningen föreslår också att det överskott som finns i det pågående integrationsprojektet används fullt ut för att finansiera integrationsenheten under hela 2018 och halva 2019, exklusive kostnader för försörjningsstöd och ersättning till barn- och utbildningsnämnden. På så sätt stärks balanskontot och hela verksamheten blir ekonomiskt mer robust mot tillfälliga nedgångar.

Hur ökad befolkning i olika åldersgrupper påverkar utfallet i statsbidrag och utjämningsystem är mycket svårgenomträngligt. I princip motsvarar effekten olika åldersgruppers genomsnittliga kostnad. Ett barn i skolåldern genererar därför ungefär vad en normal skolpeng belöper på. En 85 åring genererar ungefär vad en genomsnittlig 85 åring kostar i form av äldreomsorg etc. I genomsnitt är en vedertagen tumregel att en ny invånare 20-65 år genererar cirka 9 000 kr/år. De pengar barn och unga genererar lämnas därhän då de enligt resursfördelningsmodell bör tillfalla Barn- och utbildningsnämnden för att där bekosta verksamhet.

I budgetbilagan finns en beräkning som utgår från detta och att 25 % av de nyanlända i en årskull varje år lämnar kommunen. Denna beräkning visar att det är svårt att bedriva ett bra integrationsarbete helt finansierat på schablonersättningarna. Dock bör följande beaktas:

Vingåkers kommun

- Möjligheten att även framledes finansiera delar med tillfälliga projektmedel.
- Att en framgångsrik satsning på tidiga insatser kan minska de två stora kostnadsposterna för sfi och försörjningsstöd
- Att ett passivt mottagande medför en stor risk för ännu högre kostnader för försörjningsstöd i framtiden

3.4 Budget

Som angetts tidigare är osäkerheten i siffrorna mycket stora. Inflödet är något kommunen inte kan påverka i högre grad. Med nuvarande behållning på balanskontot så innebär budgetexemplet ändå att medel bör finnas för arbetet under de kommande 8 åren. Det är få verksamheter som har längre framförhållning än så.

Budget integrationsenhet tkr

	år 1	år 2	år 3	år 4	år 5	år 6	år 7	år 8
Intäkter								
Grundersättning	224	224	224	224	224	224	224	224
Schablon 50 mottagna per år	6 320	6 320	6 320	6 320	6 320	6 320	6320	6 20
lönebidrag fr UI	300	200	100	0	0	0	0	0
Glappersättning	250	250	250	250	250	250	250	250
Integrationsprojektet	2000	1 500	0	0	0	0	0	0
Summa intäkter	9094	8494	6894	6794	6794	6794	6794	6794
Kostnader								
sfi 60 elever samtidigt	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Samhällsorientering	180	180	180	180	180	180	180	180
Ersättning till BUN	950	950	950	950	950	950	950	950
Lokaler	250	250	250	250	250	250	250	250
Mötesplatsen	100	100	100	100	100	100	100	100
Löner 2 lotsar	11081	11081	11081	11081	11081	11081	11081	11081
Samordnare	675	675	675	675	675	675	675	675
Diverse	100	100	100	100	100	100	100	100
Glappersättning	250	250	250	250	250	250	250	250
Försörjningsstöd	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500
Summa kostnader	8 886	8 886	8 886	8 886	8 886	8 886	8 886	8 886
Netto	208	-391	-1991	-2091	-2091	-2091	-2091	-2091
Antal kvarboende	25	63	101	139	177	215	253	291
genomsnittligt statsbidrag 40 tkr	1000	2520	4040	5560	7080	8600	10120	11640

Vingåkers kommun

genomsnittligt statsbidr. vuxna 9 tkr	135	340	545	750	955	1161	1366	1571
Netto inkl. effekt statsbidr. vuxna	343	-51	-1446	-1341	-1136	-930	-725	-520

3.5 Förändringar som föreslås mot nuvarande plan

Ett tydligare uttalat ansvar för samverkan och samordning. Det gäller med andra förvaltningar, andra myndigheter, föreningar och näringsliv.

En uttalat hög ambition då det gäller tidiga insatser för asylsökande för att förkorta etableringstiden.

En förstärkt grundorganisation med 3 personer/tjänster mot nuvarande halvtidstjänst.

4 Ordlista

Asylsökande	Används här för personer som söker uppehållstillstånd och asyl av flykting eller skyddskäl
Boskola	En studiecirkelliknande insats som ofta bedrivs av hyresgästföreningen i samverkan med t.ex. fastighetsägare. Innehållet är både praktiskt och kulturellt.
Ensamkommande	Barn under 18 år som kommer utan vårdnadshavare till Sverige.
Etableringsperioden	De första två åren efter att en person fått uppehållstillstånd och då etableringsersättning utgår till den enskilde från staten om personen följer sin etableringsplan.
Glappersättning	Försörjningsstöd som utbetalas i väntan på att utbetalning av etableringsersättning ska komma igång
LÖK	Lokal överenskommelse. Samverkan arbetsförmedling, kommun, migrationsverk, länsstyrelse med flera för att hantera nyanlända under etableringsperioden
Mötesplatsen	Lokal och träffpunkt i Vingåker där Svenska kyrkan, Röda korset och föreningen Vingåker växer tillsammans bedriver verksamhet för asylsökande och nyanlända
Nyanländ	Person som erhållit uppehållstillstånd
PUT	Permanent uppehållstillstånd

Vingåkers kommun

Sfi	Svenska för invandrare. Bedrivs på olika nivåer och den beräknade normaltiden är 4 terminer. Omfattar personer med uppehållstillstånd
TUT	Tillfälligt (tidsbegränsat) uppehållstillstånd
Ung Integration	Kommunens egna boenden för ensamkommande